

КОВШУН Микола (справжнє — Ковшик Микола Оксентійович; інші псевдоніми: М. Оболенський, Макогон, Сніжинський; 01. 10. 1901, м-ко Великі Сорочинці, нині село Миргородського р-ну Полтавської обл. — 1999, м. Торонто, Канада) — прозаїк, драматург, педагог. Член Об'єднання українських письменників «Слово». Навчався у Миргородській художньо-промисловій школі, педагогічному технікумі, Київському ІНО. Вчителював у середній та вищій школах. Дебютував 1924 під псевдонімом М. Оболенський оповіданнями й нарисами («У полі», «Батрачка», «Перший гість», «У лісі», «Доки грім не вдарить») у часописі «Вісті» та його мистецькому додаткові «Культура і побут». За перші твори одержав схвальні відгуки [С. Єфремова](#), слушні поради [М. Філянського](#) та [Є. Плужника](#). 1934 зусиллями редакторів [Г. Баглюка](#) та [В. Гайдарівського](#) в журналі «Літературний Донбас» було надруковано його роман «З берегів» за літературною редакцією Є. Плужника. Харківське ДВУ запланувало надрукувати роман окремою книгою, однак згадані редактори були звинувачені в троцькізмі й заарештовані, а авторові повідомлено, що твір не може бути видано, оскільки в ньому не відображено провідну роль більшовиків та наявна ідеалізація куркульства. Відтоді К. перестав писати; викладав у Запорізькому учительському інституті. У січні 1940 місто відвідав [В. Сосюра](#), який тоді ж гостював у його хаті («Незабутня зустріч: спогади про В. Сосюру» // «Нові дні», 1970, лют.—берез.). Під час 2-ї світової війни з родиною емігрував, перебував у таборах для пере-

міщених осіб (м. Ашаффенбург, Німеччина). Тут відновив творчу працю, був літературним редактором тижневика «Неділя» під керівництвом [Г. Которовича](#), публікував нариси, фейлетони. У жовтні 1947 К. підтримав ухвали Ашаффенбурзького з'їзду, приєднавшись до руху УАПЦ (соборноправної) на чолі з єпископом [Григорієм](#) (Огійчуком). Входив до першої малої ради означеної конфесії, за що Постановою Надзвичайного собору єпископів УАПЦ був відлучений від Церкви. 1950 виїхав до Канади, оселився в м. Гамільтон. Після виходу на пенсію переїхав у Торонто, де проживала його дочка. Брав активну участь у громадському та літературному житті. В часописах «Новий шлях», «Свобода», «Нові дні» опублікував низку оповідань і нарисів («Арка смерті», «Черевики», «Хліб насущний», «Сполоханий затишок», «Смерть диктатора», «Ювілей», «Незабутня зустріч», «Діалектика з вітряками», «Берізка», «Серце матері», «Таємниця чорноти», «Золотоволоса Леді», «Бабине літо», «Звергають дзвони»). На літературному конкурсі видавництва «Київ» за оповідання «Ризиковане інтермецо» отримав 2-у премію. Автор драматичних творів «Первомайська інтермедія» (1954), «Ворон криче» (1956), «Епілог прийде» (1975; усі — Торонто), роману «Месниця Мавра» (К., 1993). Твори К. змодельовані в раціональній, традиційній концепції, тематично однорідні: засудження більшовицької системи, що порушувала права людини на вільне життя. Драма «Ворон криче» увиразнює реалістичний малюнок з подій, що розгорнулися в усій Україні під час голодомору, свідком якого був автор. В Українському народному театрі (Торонто) Г. Ярошевич поставив на сцені комедію «Первомайська інтермедія».

Основні твори

Пастка: Оповідання // Слово. 36. 9. 1981; Покара // Там само. 36. 13. 1996; Ворон криче // Хрестоматія з укр. літ-ри в Канаді. 2000 (усі — Едмонтон).

Рекомендована література

1. Іванис В. Про п'єсу М. Ковшуна // Укр. голос. 1954, 15 груд.;
2. Білоус-Гарасевич М. Микола Ковшун — письменник життєвої правди // Ми не розлучались з тобою, Україно: Вибране. Детройт, 1998;
3. Сорока М. «Ворон криче» — драма Миколи Ковшуна про голодомор 1932—33 років // Хрестоматія з укр. літ-ри в Канаді. Едмонтон, 2000;
4. Семак О. Взаємозв'язок конфлікту й жанру в драматургії діаспори першої половини ХХ століття (на матеріалі творів Олега Лугового, Семена Ковбеля,

Бібліографічний опис:

Ковшун Микола / В. П. Мацько // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891893>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).